

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto. — Cena: Za celo leto 80 K, za pol leta 40 kron, za četrt leta 20 K, za 1 mesec 7 kron. Posamezna številka stane 1 krono. Na pismene naročbe brez pošiljave denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne proste. Ne frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Strossmayerjeva ulica št. 3. Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 80 v od 1 mm, za poslana, naznanila občnih zborev, naznanila o smrti, zahvale itd. K 1-20 od 1 mm, za reklamne notice med tekstom 8 K od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) 10 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 66.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Antantne intrige.

Človeku je na prvi pogled nerazumljivo, zakaj se antanta v vprašanjih, ki so med Jugoslavijo in Avstrijo sporna, tako očitno postavlja na stran švabske Avstrije. Posebno jasno se to kaže na Koroškem, a opazovalo se je tudi takrat, ko se je urejevala meja na Štajerskem. Kaj se je zgodilo z antanto? Ali je pozabila, koliko so ji Jugoslavlani na raznih bojiščih koristili in žrtvovali, da se podere nemška fronta? Seveda ne misli več na to, nego v svoji praktičnosti gleda samo v bodočnost. In česa se v bodočnosti najbolj boji? Nove velike mogočne Nemčije. A osobito se boji, da bi se Avstrija pridružila Nemčiji. Radi tega toliko dobrikanja Dunaju in švabski Avstriji. Začeli so sistematično vtikati vse v Avstrijo in če imamo Jugoslaveni še toliko ugovarjati. Mislimo samo na koroško plebiscitno komisijo, ki se proti nam ponaša bolj sovražno, kakor sama Nemčija!

Pa ti le antantni načrti postajajo uprav zločinski. Nekdaj so trdili svetu, da hočejo narode spasiti iz kremljev Habsburžanov in Hohencolerjev. A kaj delajo sedaj? Očitno delujejo na to, da bi se na Dunaj povrnil Habsburžani. To pa radi tega, ker mislijo, da bodo Habsburžani v lastnem dinastičnem interesu ostro nastopili proti združenju Avstrije z Nemčijo. Še več! Antantari upajo, da se celo katoliška Bavarska loči od Nemčije in pridruži habsburgovski Avstriji. S tem bi bila Nemčija še bolj oslabiljena. Skratka, antantari so začeli licitirati in paziti bo treba, da ne bomo Jugoslaveni plačali preveč ljubeznjivega habsburgovsko-antantnega računa.

Osobito Slovenci smo v opasnosti. Prijatelj g. Korošca, zloglašni Šušteršič je v Švici, kjer pri Karlu Habsburgu vrši posle slovenskoklerikalnega konzula. To ve cela naša javnost, vsled česar bodimo oprezní. Pazimo, kaj delajo naši klerikalci, pazimo, kaj se plete na Dunaju in drugod! In bodimo narodni, preganjajmo klerikalizem, s tem se borimo ob enem proti habsburgovsko-antantarski opasnosti! Pokažimo svetu, da znamo misliti in živeti tudi brez antantne pameti in celo proti njeni volji.

N — k:

Napad na občinsko avtonomijo.

Časopisi so poročali, da je deželna vlada ljubljanska izdala naredbo, po kateri se nekaj krajev občine Celjske okolice prideli policijskemu oddelku mesta Celje. Ti kraji so: Breg, Gaberje, Lava, Lisce in Zavodna. Ti kraji ostanejo sicer tudi še v bodoče v zvezi okoliške občine, od vzamejo pa se tej občini posamezni posli in sicer varstvo osebe, imetja in prometa ter delavska in npravstvena policija, kateri posli naj s 1. oktobrom preidejo na novi policijski oddelok.

O povodu te naredbe se da samo ugibati. Utemeljenega vzroka za taisto pa ne najdemo. Prebivam slučajno že 30 let v Celjski okolici, pa dobro vem, da je bilo v tej občini za osebo in premoženjsko varnost kakor tudi za neoviran promet prav dobro skrbjeno, in da je tudi posevska, delavska in npravstvena policija v vsakem oziru neoporačno funkcionirala. Istina je, da se okoliški občini v tem oziru ne da očitati nikak pregrešek in je bilo prebivalstvo z dosedajšnjim poslovanjem skozinsko zadovoljno.

Boljšega reda tedaj v bodoče ne bo in ne more biti, če v okolici zavlada nenkrat namesto dosedajšnjih dveh policijskih organov kar 28 ali še več stražarjev. Razlika pa bo v tem, da bodo ti stražarji v pomanjkanju resnega posla, da svojo upravičenost kolikor toliko utemeljijo, morali prebivalstvo šikanirati z malenkostmi, za kakoršne se dosedaj ni nikdo brigal. Razlika bo dalje v tem, da

bo občina morala za policijsko službo izmetavati mesečno okroglo 80.000 K več kakor do sedaj. Razlika bo dalje tudi v tem, da bo stanovanjska beda še večja, kakor je že sedaj. Že je dobil občinski predstojnik naročilo, da izprazni večje poslopje v Benjamin Ipavčevi ulici, da se tam naseli policijski oddelok. Kje se naj potem naselijo številne stranke, ki so v dotičnem poslopu, mi je še nerazumljivo. Pomisliti je tudi treba, da novo nastavljeni stražarji niso samci. Z vsakim stražarjem bo dobila občina številno rodbino. Stanovanj bo torej treba še mnogo več izprazniti. In vse to le za neko napravo, ki je bolj nepotrebna, kakor je sploh nekaj kaj bilo nepotrebno.

Pred vsem se pa moramo zgražati nad dejstvom, da se s to naredbo krši občinska avtonomija na tako eklatanten način, kakor je ni kršila niti bivša nasilna Avstrija. V zakonu so predvideni slučaj, v katerih se ima ali se sme kaka občina bodisi zaradi svoje ubožnosti ali iz kakega drugega razloga glede svojega samostojnega področja — in v tem slučaju gre samo za posle samostojnega področja — pridružiti sosednim občinam. Nikdar se pa to ne sme zgoditi, predno se ni dotična občina vprašala ali predno se niso prizadete občine zedinile glede načina združitve. Združitve proti volji občin je izključena. Ta občinski red še danes velja neprikrajšan. In vendar se je naredba izdala, ne da bi se bile obenem določbe občinskega reda v kateremkoli oziru spremenile, brez poprejšnjega vprašanja prizadetih občin, tako da je okoliška občina zvedela za naredbo še le iz Uradnega lista! To je tako jasn slučaj kršenja zakonito zajamčene pravice občin, da si ne moremo misliti, da se bo naredba zares izvedla. Proti takemu postopanju naj ne protestira samo občina Celjska okolica, protestu bi se morale pridružiti vse občine, ker se je z naredbo občinska samostojnost postavila na glavo.

Kot okoličan vem, da je nezadovoljstvo v okoliškem prebivalstvu zbog omenjene naredbe tako veliko, da se je bati resnih posledic. Če se bo v tem slučaju občinski zastop postavil po robu, bo to gotovo zelo razumljivo. Če se bo pa vse okoliško prebivalstvo postavilo po robu, kdo bo odgovoren za posledice? — Brez dvoma je, da se je naredba rodila na celjskem okrajnem glavarstvu, pa v interesu javnega miru apeliram na isto oblast, naj skrbi, da se naredba ne izvrši. Pod sedajnjim poverjeništvom za notranje zadeve bi se kaj takega gotovo ne moglo odobriti; to je vedel tudi prejšnji poverjenik in zaradi tega jo je izdal še v zadnjem hipu tik pred svojim odhodom. In sicer kot naredbo celokupne deželne vlade, kakor se to dogaja pri vseh takih naredbah, o kojih pristranosti je dotični poverjenik prepričan, da naredbe ne more naslednik sam razveljaviti. Upajmo, da se bo našla pot, po kateri bo mogoče brez zlih posledic tudi to naredbo spraviti s sveta.

Kako klerikalci varajo narod!

Dunajska »Arbeiter Zeitung« prinaša 11. septembra dve sliki. Na prvi vidimo katoliškega govornika na kmečkem shodu, kjer z vsem ognjem govori in kriči proti rekvizicijam. — Na drugi sliki vidimo istega katoliškega govornika na nekem shodu v večjem mestu, kjer delavcem, uradnikom in obrtnikom razpravlja o potrebi čim najstrožjih rekvizicij. Škoda, da imenovani list ni objavil še tretje slike, kako se namreč duhovniki in njihovi agitatorji hudomušno smejejo, kadar so sami med seboj in se zabavajo nad neumnostjo naroda, ki omogoča, da morejo z eno in isto stvarjo na tako grd način farbat in izkoriščati pojedine sloje prebivalstva.

Taki so klerikalci v istini, kakor jih slika dunajski delavski list. Ena in ista klerikalna stranka je v stanu na-

Izredni občni zbor krajevne organizacije JDS za Celje in okolico je iz nujnih razlogov preložen

na torek 28. septembra ob 8. uri zvečer v mali dvorani „Narodnega doma“ z zadnjič objavljenim dnevnim redom.

stopiti v eni in isti stvari kot najgorečnejša zagovornica i interesov kmečkega proizvajalca i interesov meščanskega konzumenta, dasiravno stvar sama povzroča največjo borbo med obema slojema. Ali klerikalci to morejo storiti radi tega, ker niti z enim, niti z drugim slojem ne mislijo pošteno. Farbajo enega in drugega, dobrikajo se enemu in drugemu, seveda vsakemu na drugem mestu. Prvemu na selu, drugemu v mestih. Saj kmet ne hodi na velikomestne zборе, meščani iz velikih mest se pa tudi ne zanimajo za kmečke shode.

Tako duhovniki varajo ubogo kmečko in delavsko ljudstvo. Ali to varanje gre še dalje. Na kmečkih in delavskih shodih se klerikalci hlinijo prijatelje siromasnemu ljudstvu. Nastopajo tu kot »krščanski socijanci« proti kapitalističnim izkoriščevalcem in proti bankokratom. Sedaj pa je dunajska »Arbeiter-zeitung« objavila tri zaupne protokole, iz katerih izvemo, da so imeli klerikalci že tri seje z zastopniki velikega kapitala in velike industrije, teh največjih izkoriščevalcev ljudstva. Na sestankih je šlo na to, da veliki kapital da klerikalcem za volilno borbo na razpolaganje mnogo novca. Da vidimo, kdo se je sestankov udeležil od strani kapitalistov. Bili so tam gg. Frankl, Fuchs, zastopnik Rotšildov, Štern, Mises, Popper, Muntendorf, Weiss, Freichl, Minikus, Breuer, Mosing, Friedman. Torej sami dobri »katoličani,« kaj ne? Na katoliški strani pa je bil sam g. Weisskirchner z raznimi duhovniki. Razume se, da gg. Rotšild, Mises itd. klerikalcem ne bodo dali denarja na razpolaganje iz ljubezni do bližnjega in katoličanstva, nego ti židovi zahtevajo, da jim klerikalci omogočijo čim najizdatnejše gospodarsko izkoriščanje naroda. Klerikalci so v to privolili, a verne ovčice bodo tolažili s tem, da je pač božja volja in božja kazen, ako je narod radi davkov in radi vojnega posojila in radi poslušnosti bankokratom v nevolji in nesreči.

O, gospodje razumejo svoj kšeft! In poštene so, da se Bog usmili! Vse znajo, samo farbat in varati ne znajo!

Volitve s kroglicami.

Ko so ljudje pri nas zvedeli, da bomo odslej tudi v Sloveniji izbirali poslance s kroglicami namesto z volilnimi listki, so mnogi zmajevali z glavo, češ to je korak nazaj, kuglice da so morda bile potrebne na Balkanu, kjer je že velik del naroda nepismen, a pri nas, v naših visokokulturnih prilikah treba ostati pri volilnih listkih. Tozadevni slovenski ugovor ni obveljal, a posledica je, da bomo tudi v Sloveniji metali kroglice v »kutije« (škafle). In tako je prav, to pa radi tega, ker se s kroglicami volilna tajnost mnogo bolj varuje, nego z lističi. Postopanje je sledeče: Vsaka stranka ima v vsakem volilnem prostoru po celi državi svojo »kutijo« (škaflo). Vsak volilec dobi od volilne komisije kuglico. Kuglico vzame v pest in vtakne pest v vsako kutijo, a kuglico izpusti v ono kutijo, ki je namenjena za njegovo stranko. Nihče ne more vedeti, v katero kutijo je djal kuglico. A njemu samemu tudi ni treba nikogar prositi, da mu izpolni volilni listek, kar se je poprej vkljub pismenosti Slovencev v obili meri dogajalo in dajalo mnogo povoda za razne goljufije. Vse to sedaj odpade. Zato smatramo volitve s kroglicami za napredek in za dobro sredstvo za zaščito volilne tajnosti.

Politične vesti.

Tržaški Slovenci pri Giolittiju. Iz Trsta poročajo, da je polit. društvo »Edinost« poslalo k ital. min. predsedniku deputacijo, ki je bila v torek sprejeta. Deputacija je protestirala proti krivicam in zatiranju v Julijski Benečiji. Min. predsednik je zagotovil deputaciji svojo dobrohotnost.

Regent Aleksander se je 22. tm. zvečer vrnil iz Bosne v Beograd.

Albanci si želijo miru. Iz Beograda prihaja poročilo, da je arnavtska vlada poslala našim vojaškim oblastim parlamentarja zaradi pogajanj o vzpostavitvi miru in prijateljstva med obema državama. Zdi se, da pri Arnavtih pričanja zmagovati trezen razsodek.

Albanski parlament se je 22. tm. pravič sestel v Tirani.

Zopet madžarsko zaroto so odkrili krog Pečuha. Organizirana je bila na široki podlagi od madžarskih elementov; glavni vodja je bil grof Szecheny. Zarota je bila naperjena proti namestniku kraljevega vladnega komisarja v Pečuhu ter je imela iredentistične madžarske tendence.

Novi predsednik francoske republike. Pri volitvi novega predsednika francoske republike je parlament z 695 od 892 oddanih glasov izvolil dozdnega min. predsednika Milleranda predsednikom republike.

Nova poljska ofenziva proti sovjetskim četam se je pričela na celi fronti južno od Brest-Litevska. Iz Galicije so potisnjeni zadnji ruski oddelki. Tudi ukrajinske čete pod generalom Petljuro so začele pritiskati na rdeče čete.

Norveška se brani priznati sovjetsko Rusijo.

Velike protizidovske pogrome so glasom poročila angleškega lista »Daily Herald« uprizorile Denjkinove in Petljurine čete v Ukrajini. Usmrčenih je baše krog 200.000 židov.

Na Angleškem je grozila izbruhniti stavka rudarjev. Kakor poročajo iz Londona, so pogajanja 22. tm. ustvarila možnost, da se stavka prepreči. Javno mnenje je na strani vlade.

Italijani in Albani. Iz Podgorice poročajo 23. tm., da so prejšnji dan Italijani v Baru zopet izkrcali divizijo vojaštva. Sploh se opaža zadnje dni v Albaniji živahno gibanje.

Mariborsko pismo.

Maribor, dne 22. sept. 1920.

Maribor se že čez teden dni solnči v prekrasnih jesenskih dnevih, ki jih nam nudijo v Jugoslaviji menda samo Slov. Gorice. Trg je vsak dan poln pestrega sadja, ki ga ponujajo kmetje na vozovih za prav nizke cene. Grozdje je sladko kot slavnega vinskega leta 1917. Iz številnih kleti vinskih trgovcev že diši novi mošt, ki ga prodajajo po gostlinah po 12—14 K liter. Staro vino letnikov 1918 in 1919 se giblje v cenah med 10 do 14 K. Kupčija pa stoji, ker upajo producenti na višje cene, kupci pa čakajo novega letnika, ki bo gotovo dosegel letnik 1917. Pač pa bo tega vina zelo malo, ker se večina grozda, posebno zadnji čas, kar sproti suši. Radi tega so ljudje začeli s prezgodnjo trgatvijo.

Kot vidim, sem začel z današnjim mariborskim pismom pravzaprav v okolici in pa z vinom. Pa — oprostite gosp. urednik, naše oči so res obrnjene zadnje dni najbolj proti vinogradom, ki nam tako zapeljivo leskečejo v prelestnih, zla-

tih barvah in vzbujajo največ nade pri naših kmetih, od kojih blagostanja smo odvisni tudi mi v mestu. In radi tega vam sporočam tudi to veselo vest, da je končno prišla tudi v tok kupčija s sadjem. Žal, da zelo pozno. Najboljše namizno sadje so morali kmetje porabiti za sadje, več, če niso hoteli prodajati po 50 vin. kilogram prvovrstnih jabolk. Zadnje dni pa so se pojavili — židi in cena je poskočila čez noč na 2 K. Mestno prebivalstvo pa še seve vkljub temu dobi na trgu 5 do 9 debelih jabolk za krono.

Obžalovati pa moramo, da se zopet noben Slovenec ni lotil te hvaležne sadne kupčije. Naši obinejni ljudje so upravičeno godrnjali, da sedaj v Jugoslaviji ne morejo ničesar prodati — sedaj ko pa se je kupčija vendar pričela — je kupec Nemec. Isto je pri vinu in sadjevcu. Na tisoče sodov vina bodo te dni zvozili naši kmetje v Maribor — pa seve vse v kleti nemških vinotrehov, od katerih ga bodo potem drago kupovali gostilničarji iz cele Jugoslavije in Čehoslovaške.

Mesto samo živi v nervoznosti, pa ne kot bi človek mislil, v volilni, čeprav nas ločita od dneva volitev komaj 2 meseca. Dasi je vse nezadovoljno, vendar ni čutiti med občinstvom posebnega zanimanja za javna vprašanja. Tudi stranke še niso stopile na plan, zdi se pa, da se nekatere na tihem prav pridno pripravljajo s podrobno organizacijo. Ljudje pa se predvsem jezijo, da je moka zopet poskočila na 15 K, sladkor na 68 K, in petrolej na 25 K liter, to vse tekom enega tedna. Vsakdo je prepričan, da je to dviganje cen pripisati le oderuštvi.

Največ zanimanja pa budi zlasti med duševnimi in manualnimi delavci stanovanjsko vprašanje, ki je morda malokje tako kritično, kot v Mariboru. Lahko pa bi bilo boljše. Vsi vemo, da živi v Mariboru na tisoče ljudi z rodbinami, ki pod raznimi krinkami samo verižijo, ali se sicer pečajo z opravi, ki so vse prej kot družbi koristni. Samo stanovanjski urad in državna policija teh ljudi ne vidi, ozir. jim vsaj ne more priti do živega. Da to niso samo besede, dokazuje samo en pogled pred vrata stanovanjskega urada: dannaden stoji cela procesija moških in žensk pred vrati, redko pa zasledite med njimi elegantno oblečeno ali debelo osebo, ali ni s tem že vse povedano?!

In ta najvažnejši urad v Mariboru vodita dve tipkarici in nekaj slug, ki hodijo »preiskovat« stanovanja! Bilo bi že davno potrebno, da bi vlada postavila na to mesto zmožnega uradnika, ki bi imel predvsem železno energijo in toliko poštenja, da bi ljudje videli v tem uradu vsaj dobro voljo. Klerikalna koritarska politika pa zahteva, da sedi v tem uradu mladi klerikalni odvetnik, da si s tem etablira pisarno.

Uredniki — kaplani naših »revolver-žurnalov« »Straže« in »Slov. Gospodarja« še vedno izlivajo gnojnico iz Cirilove tiskarne na poštene ljudi. Prihodnji teden se bodo morali klavirni junaki te katoliške laži-žurnalistike zopet zagovarjati radi častikraja in sicer dne 27. tm. zloglasni »kmečki« tajnik Žebot, 28. tm. »Stražin« urednik Stupan in 30. tm. Ivan Jerebič, urednik »Murske Straže«, katero so sicer pomagali ustanoviti tudi demokrati, pa je kmalu zašla popolnoma v klerikalne vode. Jerebiča toži trgovec Korošec iz Zg. Radgone, katerega je »Murska Straža« zmerjala z oderuhom, sleparjem itd. Urednik v svojem govoru na eni strani taji, da je mislil s tistim nesramnim dopisom žaliti ravno Korošca, češ, da je bil Korošec takrat še demokrat in ga torej v smislu dogovora ustanoviteljev sploh ni smel napadati. Potem pa je baje prestopil k Samostojni in ga je torej smel napadati. — Božja previdnost pa bo najbrž hotela, da bodo katoliški porotniki zopet rekli: »Ne, niso krivi, kajti črno je za nas belo!«

Mariborske novice.

Jugoslovanski admiral Koch se je mudil te dni v Mariboru in si je ogledal mesto in okolico.

Slovensko obrtno društvo v Mariboru snujejo za okraje Maribor, Ptuj, Slov.-Gradec, Velikovec, Murska Sobota. Ustanovni občni zbor bo prihodnji mesec.

Imenitni uslužbenci države SHS so brezdvomno nekateri nemški de-

lavci v delavnicah j. ž. v Mariboru, ki glasom poročila »Tabora« ob večerih po cestah nemoteno prepevajo »Wacht am Rhein«. Beležimo kot kronisti.

Poročil se je v Mariboru g. Eman Illich z gđ. Tilko Mesaričovo iz Selnice.

Iz politične službe. G. okrajni komisar dr. Makar ne pojde v Gor. Radgono, ampak je pridržen mariborskemu okr. glavarstvu.

Iz Korotana.

Nemško-italijanske intrige glede plebiscita ponesrečene. Plebiscit ne bo preložen. V seji plebiscitne komisije dne 23. tm. je italijanski član princ Borghese stavil vprašanje, jeli Jugoslavija izpolnila vse pogoje, ki jih določa mirovna pogodba in ali se vsled tega lahko vrši plebiscit. Zastopal je mnenje, da naša država pogoje še ni izpolnila. Po natančnem pregledu se je ugotovilo, da je Jugoslavija vse pogoje izpolnila in se bo torej plebiscit vršil 20. okt. Avstrijski zastopnik v komisiji je odstopil, avstrijska vlada pa njegovega odstopa ni vzela naznanje.

Celjske novice.

Odvetniški izpit je napravil v Ljubljani g. dr. Mil. Orožen, doslej odv. kandidat v pisarni g. dr. E. Kalana v Celju.

Osebnost. Vladnim komisarijem je imenovan dež. vlad. koncipist g. dr. Ant. Farčnik v Celju.

Vojaška vest. Pukovsko komando v Celju je namesto podpolkovnika Slavka Kvaternika, ki je izstopil iz vojaške službe, prevzel podpolkovnik g. Naumovič.

Prememba posesti. Hišo gospodičen Grad na Dolgem polju št. 5 je kupil primarij na kirurški oddelku celjske javne bolnice g. dr. Steinfelser.

Volilni senat pri celjskem okrožnem sodišču je sestavljen sledeče: predsednik dvorni svetnik dr. Jos. Kotnik, člana dež. sod. svetnika dr. Dovgan in dr. Žiher, namestnika dež. sod. svet. dr. Levičnik in dr. Flerin.

Na mestni osnovni šoli je letos odpadel 1. nemški razred. To paralelko je odpravil višji sol. svet v Ljubljani zato, ker je bilo priglašanih letos za 1. nemški razred samo 17 otrok (osemnaesti otrok ne pride v poštev, ker še ni imel 6 let!) in še med temi so bili samo trije pravi Nemci, ostalih 14 otrok je pa bilo po svojih starših slovenskega rodu; tako je spoznala posebna komisija, ki jo je v ta namen sestavila pristojna šolska oblast. Pa tudi, ako bi bilo vseh 17 priglašanih otrok nemškega rodu, bi se nemški 1. razred ne smel otvoriti, ker so še danes v veljavi stare avstrijske postave, ki zahtevajo najmanj 40 otrok, da se sme razred otvoriti. Potemtakem je bil 1. nemški razred že lani protipostaven in sta tudi še letos 2. in 3. nemški razred pravzaprav protipostavna, ker ne sedi v nobenem od teh 40 otrok. No, Cillierca, ali nismo Slovenci dobri ljudje? Ali ste nam vi Nemci dovolili pred drž. preobratom za naše stotere slovenske otroke v Celju le eden sam razred?? Kaj hočete še več! — Član komisije.

Obrtna nadaljevalna šola v Celju. Zadnje vpisovanje vajencev in vajenk v to šolo bo še prihodnji nedeljo, dne 26. septembra tl. v pisarni mestne osnovne šole. Gospode mojstre se prosi, da pustijo pravočasno vpisati one vajence in vajenke, kateri ozir. katere še niso nič obiskovali obrtne nadalj. šole celjske. Vsaka zakasnelost dela sitnosti mojstru in škodo učencu ter neprimliko v šoli. — Začetek pouka v vseh šestih razredih pa bo v nedeljo, dne 3. okt. tl. točno ob 8. uri zjutraj v mestni osnovni šoli. II. nadstr. Nadalje se bo pa vršil pouk ob delavniških tako-le: pripravnica (sami novinci različnih obrti) bo imela pouk ob nedeljskih in sicer od 1. do 4. ure popoldne, poučeval bo učitelj g. Jos. Valenčič. I. A razred (pouk ob torkih popoldne od 1. do 5. ure) bo vseboval vse učence kovinskih obrti (dosedaj priglašeni: ključavničarji, kleparji, kovači, elektrotehniki, avtomehaniki in monterji) bo poučeval učitelj g. Riko Pestevšek. I. B razred (pouk ob sredah popoldne od 1. do 5. ure) bo imel vajence oblačilnih obti (priglašeni: krojači, čevljarji, slikarji, fotografi in sedlarji) poučuje učitelj g. Vek. Gobec. I. C razred bo imel 2 skupini (pouk bo ob četrtkih popoldne od 1. do 5. ure): 1. oddelek bo stavbena stroka (dosedaj priglašeni z-

darji, tesarji, mizarji, kolarji, sodarji in kamnoseki) in 2. oddelek bo imel živilne obrti (priglašeni: natakarski vajenci iz gostiln in kavarn, nadalje še mesarji, prekajevalci, peki in slaščičarji) poučeval bo učitelj g. Ciril Pragelj. I. D razred (pouk bo ob petkih popoldne od 1. do 5. ure) bo pa imel vajenke šivilj in krojačic: v tem razredu prevzame obrtno računstvo in spíše ter knjigovodstvo učiteljica gđ. Beti Zupanekova; strokovno risanje pa bo poučeval g. Ivan Bizjak, imejatelj modnega ateljeja za dame in gospode. In končno bo imel II. razred, ki bo vseboval vse obrti najvišjega šolskega letnika, pouk ob sobotah popoldne od 1. do 5. ure; poučeval bo vodja obrtne nadaljevalne šole, nadučitelj g. Joško Bizjak. In ob nedeljah bo pa zopet pouk za vse razrede naenkrat in sicer dopoldne od 8. do 12. ure. — Vodstvo.

Za dekliški internat v Celju. Z dežele nam pišejo: Dekliški internat (seve brez nun!) ima Maribor, imja Ptuj. Ti mesti sta imeli srečo v izberi svojih županov. Zakaj njih zasluga je ustanovitev sedaj nacionalizirane »Vesne« kakor »Mladike«. Celje žal ni imelo pod nemškutarskim Rakušem in Javornikom smisla za tak zavod. Upamo, da bota sedajni in bodoči mestni zastop boljše!

Sličice iz Celja. Prejeli smo iz občinstva: V Celju je polno tajnih policistov. Razlikujejo se od velikomestnih posebno v tem, da jih vsak kot take pozna. Na sokoško slavnost v Narodni dom je došlo kakih 6 teh gospodov. Hoteli so ustavit prodajanje pri raznih šotorih že pred 12. uro. V Unionu se nemoteno toči do jutra. Po nogometnih tekmah so pri Rebeuscheggu razgrajali nemoteno do jutra. — Ob priliki nedeljskega koncerta »Slobode« se je zopet odlikoval najemnik gostilne Union, ki pravi, da je Srb. — Brez ozira na dogovor, da bodo narodne dame prodajale buteljke, jih je on ponudil okoli. Ob dveh ponoči je nahrulil načelnico kavarne z: »Fertig, Schluss«. Drugi dan se je izrazil isti kavalir na užitinskem uradu v Celju, da so mu na koncertu ženske delale konkurenco, da bo prihodnjič vse vrgele vun (Hinausschmeissen), toraj tudi soprogo ministrovo itd. Ze pri postavljanju stojnic za razne bufete sta nagajala on in dr. Riebl, ki milostno oddaja dvorano za narodne prireditve. Akoravno se je večkrat omenjalo, da reflektira Olepševalno društvo na dvorano za svojo prireditev 3. oktobra tl., je dvorano oddal socijalnim demokratom, in še le po izdatnem posredovanju milostno Olepševalnemu društvu. — Po končanem koncertu »Slobode« je naša mladina zaplesala Kolo. Nemški pobalini, ki jih je bilo polno na plesišču, pa so izzivali češ: »Was ist das für ein Indianertanz, ist ein Indianer gestorben?« Nato so si naročili pri godbi »berlinski« ples in rajali na zabavi »hrvaško-slovenski«! Sicer pa tudi na tem koncertu niso funkcijonirale garderobe, na galeriji ni bilo biljeterov, plačana mesta so zasedli neopravičenci. — Sedaj pa še pride v Gaberje policijski oddelek 30 mož, da osreči prebivalstvo, posebno davkoplačevalce. Še redarji v Celju nimajo dosti posla! Čuden sistem!

Predstava Retta v Unionu. Barnumska reklama našega umešnika je izzvala veliko zanimanje in je upati, da bo celjsko meščanstvo v masi prehitelo, da se navzije originalnih produkcij, koje sta zakonska Sreten in Jela Obradović dozdej na največjih svetovnih pozornicah z največjim moralnim uspehom uprizorila. Posebno so zanimivi psihološki seansi gospe Obradović, pretvarjanje moža v ženo z istočasnim letanjem nad publiko, Aladinovo čudo, Svilen misterij in »Štrajk igralcev«, gledališka igra s preobrazbami. Vstopnice se dobijo v knjigarnah Goričar & Leskovšek in Fr. Rasch.

Shod vojnih invalidov okrožja Celje se vrši dne 3. okt. dop. ob pol 9. uri v gostilni Narod. doma v Celju. Tako so sklenili dne 23. sept. zbrani invalidi v Celju, kateri hočejo razrušeno vodstvo invalidov zopet urediti Vstop imajo samo invalidi, ki se izkažejo z 20% delanezmoglostjo potem nadpreglednega lista. Vdove ne pridejo v poštev, ker si ustanove svojo organizacijo, za koje so pravila že izdelana. Da se ne bodo dogajale več take neumnosti na shodih, kot so bile zadnjikrat, se zahteva parlamentarni red in mir. Invalidom bodo poslana vabila, zato je upati obilne udeležbe.

Koncert Zlatka Balokoviča, znanega jugoslovanskega virtuoza na gosli, bo v Celju dne 5. okt. tl.

Za Dijaško kuhinjo v Celju je poslala ga. Flora Lager iz Rog. Slatine 100 K.

Splašila sta se minulo sredo blizu meščanske šole dva vojaška konja in sta z vozom vred divje dirjala proti ulici kralja Petra, kjer je eden pred trgovino Fr. Kramerja padel, drugi ga je pa z vozom vred vlekel še kakih 10 korakov po kamenitem tlaku naprej. Oba sta hučo poškodovana. Nesreča se druga ni zgodila, dasi bi bilo na zelo obljuden ulici kralja Petra zelo lahko mogoče.

Izpred celjske porote.

Celje 22. sept.

20-letni Artič iz Ngonj pri Rog. Slatini je bil obsojen na 15 mesecev težke ječe, ker je izvršil posilstvo na neki 12-letni deklici.

54-letni delavec v kemični tovarni v Hrastniku Anton Sentočnik je bil obtožen uboja nekega drugega delavca. Obravnava pa je pokazala, da obtoženec, ki je oče osmero otrok in ki ga vse priče slika kot poštenega, pridnega moža, ni imel namena ubiti dotičnika, ampak da je bil le nesrečen slučaj. Tudi se je pokazalo, da je dotični fant sam zakrivil svojo smrt, ker je še le 14. dan potem, ko je dobil rano na glavi, šel k zdravniku, med tem pa popival, ponečeval itd. Sentočnik je bil oproščen.

Albin Lavrinc je zaradi raznih poverb dobil 15 mesecev težke ječe.

Celje 23. sept.

22-letni Anton Žagar, delavec iz Luč, je Jakobu Robniku v Lučah, ko je ta pri mizi v gostilni zaspal, iz žepa ukradel 6950 K. Obsojen je na eno leto težke ječe.

24-letni Jakob Zdolšek, mesarski pomočnik od Ponikve ob j. ž., je l. 1918 izvršil nešteto goljufij in tatvin. Bil je derzter, pa je hodil po raznih krajih Spod. Štajerske, zlasti v konjiškem okraju, in izvajal od žensk obleko in denar pod pretvezo, da njihovi možje, ki prihajajo iz ujetništva, to rabijo. Od drugih zopet je izvajal denar za vojna posojila, ki ga je pa seveda sam porabil, pod pretvezo, da dobe potem možje dopust. Drugod zopet je rekviriral živino itd. Povsod je nastopal kot »feldgendarm«. Drugod zopet je kradel, kar je mogel: krave, oblake, čevlje itd. Neko omoženo žensko, katere mož je bil v vojni, je z bajonetom v roki prisilil, da se mu je udala. Obtoženec dejanja večinoma prizna. Obsojen je na deset let težke ječe. Prijavi je vzklic glede kazni.

Sokolski dan za Koroško.

Vsa rafinirana podlost in zloba perverznej in moralno propalih duš ter ogabna požrešnost naših sovražnikov vrgla se je na naše meje samo zato, da bi nam uropala našo sveto grudo ter bi si naše bedne brate podvrgla v sužnje ter zbrisala naše ime tam, kjer smo že 14 sto let bili edini in pravi gospodarji. Vse strašne vojne katastrofe niso še spametovale oholih Nemcev in zahrbtnih Lahov, ki nam hočejo po vsaki ceni ugrabiti naše Koroško. Danes bidejo naši bratje tam silen in obupen boj, a da jim ne poidejo sredstva, začutil je jugoslovanski sokolski savez svojo sveto dolžnost ter je odredil, da bo 26. tm. to je v nedeljo nabiral prispevke za rešitev naše ogrožene Koroške. Po našem lepem Celju bodo sokolice in naraščaj prodajali cvetlice in razglednice, kos po 1 in 2 K. Prejeli smo nekaj tisoč razglednic, a kaj bo to zaleglo proti milijonom, katere trosijo Nemci v svoje podle namene? Zato prosimo, naj posebno imovitejši sloji sezajo globlje v svoj žep ter naj za zasiguranje naše severne meje posnemajo naše sovraže, ki za slične namene ne dajajo po 1 K, pač pa po 100 in 1000 K. — Tudi naše odlične dame bodo v to svrhu pobirale. Prosimo, da jih prijazno sprejemate ter rodoljubno in kavalirsko obdarujete. Še je čas, da rešimo svojo slikovito Koroško, za to pa:

Odpri srcé, odpri roké,

Otiraj bratom s tem solzé!

Celjani smo storili za plebiscit na Koroškem še malo, — pokažimo tedaj v nedeljo, da vemo, koliko je Koroška vredna za Slovenijo in za Jugoslavijo posebej.

Sokol.

Sokolstvo.

Poziv.

»Sokol« te kliče, o celjska mladina, S »Sokolom« kliče te i domovina, Da s telovadbo telo si krepiš, V krepkem telesu i duh si vedriš!

Dom potrebuje i tvoje pomoči, Brat moj in sestra, takoj se odloči, Da se zapišeš v naše vrste, Ki po vsem lepem in dobrem stremé.

Celjska mladina, zakličem ti: Zdravo! Glej, da napraviš iz Celja trdnjavo Čvrstih sokolov in pa sokolic Vročega srca in jakih desnic!

Ko Jugoslavija vztreba pomoči Bratom na severu in pa na Soči, Vsi kakor vihra vzdavimo na boj Bratom v svobodo, a sebi v obstoj!

Sobrat.

Vpisovanje v Celjskega Sokola. Kakor vsako leto prične tudi z letošnjim šolskim letom Celjski Sokol s telovadbo moške in ženske dece. Vpisovanje za moško deco od 3. leta naprej, nadalje za dijake brez razlike starosti se vrši v torek od 2.—5. ure popoldne, za žensko deco od 3. leta naprej in dijakinje v sredo od 2.—5. ure pop. Vpisovanje za gojenke do 16. leta in članice od 16. leta naprej se vrši v ponedeljek ob 1/27. uri pop., za člane od 18. leta naprej in za trgovsko-obrtni naraščaj v torek ob 1/28. uri zvečer. Vpisovanje se vrši po bratu prof. Rajko Pirnat-u, ki prevzame tudi telovadbo moške in ženske dece ter gojenk, v telovadnici celjskega Sokola (mestna osnovna šola). Stariši, gotovo Vam je pri srcu zdravje in odporna sila proti boleznim vaših otrok, zato nam izročite v odgojo svoje najdražje.

Celjski Sokol.

Sokol Hrastnik. Okrožni zlet gornje-posavskega okrožja v Hrastniku dne 12. septembra se je nad vse pričakovano sijajno obnesel. Pozdravili smo okrožna bratska društva in brate goste iz Celja in Laškega; le tem gre zasluga na tako lepem uspehu tega zleta. Po javni telovadbi je govoril župni starosta brat dr. Serbec iz Celja pred članstvom in mnogobrojnimi občinstvom, ter žel za svoja izvajanja burno pritrjevanje. Hvala mu! Za njim je navduševal navzoče za sokolsko delo okrožni starosta brat Tauber iz Zagorja. Med činitelj, ki so pripomogli k lepemu moralnemu in gmotnemu uspehu zleta, je imenovati narodno občinstvo hrastniško, rudniško ravnateljstvo in ostalo industrijo. Prisrčna hvala vsem! Zdravo! — Odbor.

Sokol v Vojniku opozarja še enkrat na vinsko trgatv, ki jo priredi v nedeljo 28. tm. popoldne v dvorani Posojilnice.

Turistika in šport.

Kolesarska dirka »Kluba slov. kolesarjev« v Celju. Ker se mora večina tekmecev, prijavljenih za nedeljsko kolesarsko dirko Velenje — Celje, udeležiti obveznih prireditev športnega tedna v Ljubljani, se dirka preloži na nedeljo 3. X. Program ostane isti. — Klub slov. kolesarjev Celje.

Goriški planinci izletijo v nedeljo, 26. sept., na Kum (1219 m). Odpeljejo se iz Maribora ob 3. uri 8 min. jutraj do Hrastnika ter krenejo po sestanku s planinci iz Ljubljane na vrh. Sestop v Židani most ali Radeče. Planinci vabljeni!

Piskernikovo zavetišče v Logarski dolini je odprto tudi po zimi. Koča na Korošici in Frischaufov Dom sta se 20. tm. zatvorila.

Jugoslovanski gasilci.

Gasilske župe žalske načelnistvo naroča vsem onim gasilnim društvom, ki so ob izbruhu svetovne vojne l. 1914. posodila nosilnice, naj nemudoma sporoče župnemu vodstvu, katere vrste so jim bile rekvirirane, da jih yrne lastnikom kr. okrajno glavarstvo.

DNEVNE NOVICE.

Širši izvrševalni odbor JDS je sklican za 21. okt. tl.

Zakon o pobjanju draginje bo izdelan do konca tekočega tedna. V kratkem pride pred parlament.

Zahvala. Vodstvo »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Ljubljani izreka tem potom iskreno zahvalo vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli,

da se je 31. glavna skupščina tako lepo izvršila. Prav iskrena hvala vsem cenj. zborovalcem, vsem cenj. delegatom naših podružnic in zastopnikom pokroviteljev, ki se niso ustrašili težav daljnega potovanja in obilnih stroškov. Posebno pa se zahvaljujemo častitim damam združenih ljubljanskih ženskih podružnic, ki so s svojo znano narodno požrtvovalnostjo privedile obsežno dobrodelnostno prireditev, ter tako pripomogle prav zdatno tudi v gmotnem oziru družbeni blagajni. Srčno se dalje zahvaljujemo pevskemu društvu »Ljubljanski Zvon«, ki je priredil brezplačno družbi v korist koncert. Konečno se toplo zahvaljujemo vsem darovalcem dobrotkov in denarnih prispevkov. Vodstvo »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Ljubljani.

Za plebiscit na Koroškem je nabral g. Andrej Oset v hotelu »Beograd« v Slovenjgradu 500 K ob priliki fantovščine g. Alfonza Debelaka, davčni uradnik v Slovenjgradu, ki se poroči z gđ. Paniko Cizej iz Št. Ruperta pri Gomilskem. Znesek 500 K se je poslal Narodnemu svetu v Velikovec.

Vendar! Iz Gorice poročajo, da se otvorijo tamkaj slovenske ljudske šole drugi mesec istočasno z drugimi ljudskimi šolami.

Poziv! Naprošamo vse one, ki so bivali nepretrgano 7 let pred 1. jan. 1919 v pasu A ali B koroškega plebiscitnega ozemlja in ki so bili še 1. jan. 1919 stalno v coni B, da nemudoma to naznanijo potom dopisnice Narodnemu svetu v Borovljah.

Uradniško vprašanje. Posl. dr. Kramer se je odpeljal v Beograd, da v imenu demokratske stranke pri vladi še enkrat stori vse potrebne korake za ugodno rešitev uradniškega vprašanja.

Koncerti Zlatka Balokovića. V našem listu že objavljeni koncerti največjega jugoslovanskega virtuozna na gosli, Zlatka Balokovića se bodo vršili v Ljubljani dne 4. oktobra (velika dvorana Union), v Celju 5. oktobra (vel. dvorana Union), ter v Mariboru 6. oktobra (vel. dvorana Götz). Naš umetnik odhaja takoj po koncertih v Sloveniji na inozemsko turnejo, najprvo v London, kjer se vrši njegov koncert že 20. oktobra. Predprodaja vstopnic od 29. septembra naprej v Ljubljani pri Anončni ekspediciji Al. Matelič (Kongresni trg 3), v Celju v knjigarni Goričar & Leskovšek, ter v Mariboru v trgovini muzikalij Jos. Höfer (Šolska ulica).

Kmečki nemiri na Hrvaškem pred sodiščem. Ko so ob priliki zadnjih kmečkih nemirov v Sv. Ivanu Zelini vaščan pokopavali padlo žrtev, se je med navzočimi nenadoma pojavila zahteva, naj se pokoplje poleg kmečke žrtve tudi okr. predstojnik Špiler. Kmetje so ga poiskali, ga s silo vlekli na pokopališče ter mu na poti naprtli križ. Na pokopališču ga je kmet Blaž Župek ustrelil z vojaško puško. Sodišče je dvinilo obtožbo. Obravnava bo 1. oktobra. Za Župka je predlagana smrt na vislicah.

Slovensko službo božjo opustiti je sklenila do nadaljnjega slovenska duhovščina v Trstu vsled pritiska italijanskih nacionalistov.

Dan čiščenja na Hrvaškem bo 20. okt. Poverjenistvo za javno zdravje je odredilo, da se mora ta dan po vseh mestih, tržiščih, po ulicah in javnih lokalitih, po delavnicah, delavskih stanovanjih, tvornicah, šolah, trgovinah, postajah, kolodvorih itd. po predpisih poverjenistva vse pomesti in pomiti ter desinficirati (razkužiti).

Glede slabega postopanja z našimi vojniki, ki služijo v raznih garnizijah v Srbiji, Bosni in Dalmaciji ter drugod, je — v kolikor so bili na razpolago konkretni podatki — demokratska stranka potom svojih poslancev posredovala pri ministrstvu vojne in mornarice.

Tatvina naših diplomatskih aktov. Beograjska »Politika« javlja, da je bil v Trstu okraden eden izmed dveh vagonov, v katerih so se vozili akti naše mirovne delegacije iz Pariza v Beograd.

Ciril-Metodova družba je imela 19. tm. 31. občni zbor v Ljubljani. Iz poročila predsednika posnamemo, da družba v Gorici ni mogla dobiti dovoljenja za slovensko šolo, zato je posloplje, katero je granata močno poškodovala, prodala za 135.000 K. Pri volitvah odbora je bil ves stari odbor zopet izvoljen, namesto župnika Vrhovnika, ki je zaradi visoke starosti odstopil, je izvoljena ga. Ana Podkrajškova. Članarina se je povišala na 12 K, ustanovna na 60 K, podpornina na dve kroni. Obisk občnega zbora je bil slab, zanimanje Ljubljane majhno.

»Avstrija je oživila — med nami«. Tako piše beogradski list »Tribuna« in pravi čisto pravilno: »Avstrija živi v žilah onih naših oficirjev in činovnikov, ki govore nemški. Vsak dan jih čujemo po restavracijah in šetališčih, oni govore med sabo in z damami nemški. Nemščina je takorekoč službeni jezik v Zagrebu (tudi pri marsikom v Celju!). Avstrija živi, ker vsi dunajski in peštanski židje vživajo popolno svobodo v Zagrebu, zidajo palače, strižejo ljudstvo, zagrebski advokati pa branijo njihove firme. Avstrija živi: neki tajni duh seje razdor med nas, ker še vedno, dasi smo eno in isto, vendar ne zaupamo drug drugemu. Čuvajmo se vampirja, ki se nahaja v naši hiši, čuvajmo se Avstrije, ki je oživila.«

Dopisi.

Smartno. V nedeljo 19. tm. je pri nas priredila »Samostojna kmetijska stranka« shod, katerega se je od vseh krajev udeležilo nad 400 oseb. Govorili so kmetje Drogenik iz Št. Jurija, Kristan iz bivše Kranjske, Herlah iz Gornjega Dolca in strankin tajnik Sancin. Shod je vodil veleposestnik in okrajni načelnik M. Zidarn. Po sprejetju resolucije se je izvolil krajevni odbor stranke.

Zalec. Pri nas v metropoli slovenski, je čudna navada, da gospodične iz uglednih narodnih rodbin z raznimi nemškutarji, ki dobro znajo slovenski, demonstrativno žlobudrajo nemški. To lahko čujete vsak čas na kolodvoru. Bomo očividno morali začeti preganjati našo narodno mlačnost s srednjeveškim prangerjem! To v vednost!

V Šmarju pri Jelšah bilo je 14. tm. ogledovanje in premiranj plemenske govedi. Prignali so iz šmarskega okraja in sosednjih šentjurskih občin nekaj nad 200 glav. Živina je bila le murbodenske pasme ter vsa tako glede oblik kakor gleštanja takšna, da je visoke upe ocenjevalne komisije (Zidanšek, Lah, dr. Stegn, Zupanc) še prekosila. — Le majhen odstotek bi pri največji strogosti ostal nepremovan. Ker je pa nedostajalo denarja, dobilo je darila nekaj nad 100 goved. Razdelilo se je 12.000 K, h kojim je prispevala izmed vseh naprošenih 12 posojilnic okoliša edino šmarska (»liberalna«!) 500 kron! Izmed 17 županstev so tudi samo 4 pokazala z darila, da vedo ceniti govedorejo. Ker je namen, v tem okolišu posebno negovati rejo plemenske govedi, kjer bi se na plemenskih sejmih nakupevala živina za druge pokrajine naše države, nasvetujemo, naj se vrši vsako leto tako ogledovanje, pa z bogatejšimi sredstvi.

Šmarje. Naš meroizkusni urad že delj časa ne posluje, ker ni pri načelniku šmarskega okrajnega zastopa ter pri ljubljanski vladi razumevanja za tako važno institucijo, ki je služila trem sodnim okrajem. Zaradi trne dveh ljudi pa naj tukajšnji merilni aparati urada zrvajajo, a prebivalstvo pa spravljaj svoje sode cementirati v Celje? Če ne krene kmalu na bolje, postanemo brezobzirni.

Sv. Trojica v Halozah. Lepe so naše Trojičke gorice, da si jih človek ne more zadosti nagledati. Samo to je žalostno, da se tukaj v popolnoma slovenskih krajih tako pogostoma heila. Škoda, da niso te lepe gorice last Slovencev, ki se zavedajo svoje slovenske narodnosti. Tako še pa šopirijo naduti nemčurji s svojo ošabno vsegamogočnostjo. Pogostoma se prepevajo iz zivalne pesmi s heilklici po goricah: Osterberger, Leskoschegg, Putschnik in Strohmayr. Te gospode si bo treba malo bolj od blizu ogledati. V naši fari klerikalni časopisi izginjajo, posebno »Slov. Gosp.« in »Straža« izginjata iz raznih hiš in jih nadomestuje »Kmet. List«.

Pri sv. Duhu v Halozah se je ustanovila Ljudska knjižnica. Ne bili bi mislili, da je bila slov. knjižnica v teh krajih tako potrebna. Takoj od začetka je pristopilo 20 članov. Število članov se vedno veča in bo knjig primanjkovalo. K ustanovitvi so pripomogle razne stranke iz Ptuja in okolice, za kar izreka vodstvo knjižnice iskreno zahvalo. Duša ustanovitve je šolski vodja g. Fr. Martinc, ki je prvi dal

340 K na razpolago, da se je za silo nabavilo potrebnih knjig. Upamo pa, da se še bo našel kakšni dobrotnik s kako staro knjigo.

V Pesnici nad Mariborom se je shodala Sam. kmet. stranke dne 19. tm. udeležilo nad 500 kmetov iz vseh občin pesniške doline. Govorili so Mermolja, Kušar, Lipovšek in njegova žena ter drugi.

Prosveta.

RISTO SAVIN: »LEPA VIDA«. (K premieri opere dne 19. septembra v Ljubljani)

Z nestrpnostjo je pričakovala Ljubljana to opero. Od vaj, ki so se zadnji teden vršile pred navzočnostjo komponista samega, so dohajale vedno bolj ugodne vesti, glasbeniki in kritiki, ki so prisostvovali generalni vaji, so se izrekli o operi zelo laskavo, istočasno je izšla k otvoritvi sezone prva številka gledališkega lista, ki je prinesla poleg skladateljevega portreta precej točen opis skladateljevega dosedajnega žitja in bitja iz peresa prof. dr. P. Kozine.

Nekako svečano razpoloženje je vladalo v soboto zvečer med občinstvom, ki je napolnilo gledališče do zadnjega prostora. Pri pultu je g. Brezovšek. Skoraj točno ob 8. uri dvigne dirigent taktirko in zastor se po par krepkih uvodnih taktih dvigne (opera nima ouverture). Ne bom opisoval vsebine opere, ker se je to že v tem listu zgodilo, omejiti se moram samo na splošen vtis. Opera je brezdvomno največje, muzikalno najpopolnejše slovensko, če ne jugoslovensko glasbeno delo, globoko občuteno in izraženo z najizdatnejšimi sredstvi modernega orkestra. Baš v instrumentaciji je skladatelj mojster. Vsa sila opere leži v orkestru, ki nastopa čisto samostojno. Treba je slišati, kako zna skladatelj slikati n. pr. vremenske pojave (burjo, vihar, noč) in pa človeško notranjost (strah, žalost, kes, obup). Zgodi se večkrat, da se dejanje na odru kaže samo v pantomimi, in samo orkester govori svojo mogočno govorico. Opera ima 4 dejanja in reči se mora, da je vsako dejanje zanimivo. Umetniško na višku stoji 3. dejanje, kjer Vida, osamljena, zapuščen, najde svojega otroka, a v svesti svoje krivde hoče bežati iz lastne hiše. Vso to bolest izraža karakterističen močan glasbeni izraz prvega dejanja v slikni gradaciji.

Scenično lepo in muzikalno živahno je drugo dejanje (Benetke), kjer je samo prvi prizor, ki nemara sploh ne spada v resen okvir opere, malo predolg. Nevzdržljive posledice Vidinega prestopka nam prinese četrto dejanje, ki je scenično in muzikalno izraženo v živem, južnem miljeju. V živahnem, neskičnem vrvenju množic opazimo tudi neznajčnega ljubimca Alberta, dejanje brzi z nestrpnostjo naprej, strasti se razpaljajo in ženejo osebe v tragičen konec. V zadnjem dejanju stopi v ospredje po svoji glasbeni lepoti odlikujoča se fugeta, po svoji sestavi in izvedbi jako zanimiva. Opera nima pravzaprav samostojno zaokroženih glasbenih celot, kakor opere starejšega stila, ampak je cela opera nepretrgana, »neskončna« melodija, ki se prilagodi vedno trenutnemu razpoloženju na odru. Ustvarjena je na najmočnejših principih muzikalne drame, držeč se smeri, ki sta jo začrtala v svetovnem glasbenem razvoju Rikard Strauss in Claude Debussy. Tako ta opera postavlja Risto Savina na mah v najsprejetojšo vrsto jugoslovanskih komponistov in on bo tvoril važen mejnik v zgodovini naše nacionalne opere.

Uspeh opere je bil izredno velik; že ob koncu I. in II. dejanja so bili skladatelji in pevci navdušeno aklamirani, ob koncu tretjega dejanja pa sta dobila skladatelj in dirigent na odprtem odru vsak velik lavorjev venec, glavne osebe pa krasne šopke. Od pevcev nam je v prvi vrsti omeniti Lepo Vido gđ. Zikove, katera je bila odločilna za čim večji uspeh te opere. Zadostila je v igalskem in pevskem oziru popolnoma. Njen mož Anton (g. Levar) in stari oče Gregor (g. Pisarevič) kakor tudi Neža (gđ. Sterkova) in Alberto (g. Kovač) so svojim vlogam bili popolnoma kos. Imeniten je bil zbor. Skladatelj je bil s predstavo zelo zadovoljen, posebno pa tudi z orkestrom. Led je prebit, operi je zagotovljeno trajno življenje na repertoarju ljublj. opere, odkoder bo nastopila svojo pot po slovan-

Iz zakona o volitvah narodnih poslancev za ustavotvorno skupščino kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

(Dalje.) Člen 51.

Vsako poslopje, v katerem se vrši glasovanje, mora imeti, ako ni samo dovolj prostorno, ograjeno dvorišče, ki se lahko zapre.

Člen 52.

(Volilni odbori.)

Na vsakem kraju, kjer se vrši glasovanje, mora biti volilni odbor, sestavljen iz enega občinskega odbornika, ki ima volilno pravico za skupščino in ki ga je izvolil občinski odbor; potem iz po enega predstavnika onih kandidatnih list, ki imajo svoje predstavnike, in iz enega sodnika ali absolviranega pravnika ali sodnega uradnika. Sodnik, absolvirani pravnik ali sodni uradnik ali oni, ki ga nadomešča, je predsednik volilnemu odboru; kjer občinski odborov ni, opravlja funkcijo občinskega odbornika v volilnem odboru volilec, ki ga določi prvostopno sodišče.

Če volilci iz več občin volijo na enem volišču (člen 50.), pride v volilni odbor po en občinski odbornik iz vsake občine.

Predsedniki volilnih odborov imajo pravico glasovati v občini, kjer opravljajo na dan volitev predsedniško dolžnost, ako predlože potrdilo, da so vpisani v abecedni volilni imenik svoje občine. To potrdilo se mora priključiti zapisniku volilnega odbora.

Člen 53.

Najdalje v 35 dneh od dne ukaza o volitvah določi državni odbor za vsako volišče po enega sodnika, oziroma sodnega uradnika ali absolviranega pravnika, za predsednika volilnemu odboru. Če teh ni, določi državni odbor za predsednika volilnim odborom v prvi vrsti osebe, ki so dovršile katerokoli fakulteto, če pa takih ne bi bilo dovolj, tudi osebe, ki so dovršile katerokoli strokovno šolo, samo če niso v politični službi. Ako bi kdo izmed teh, ki jih je državni odbor določil za predsednike ali za člane v glavnih volilnih odborih, imel posebno važen vzrok, da ne sprejme te dolžnosti, se mora v desetih dneh od dne, ko je porazdelitev državnega odbora izšla v »Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvatov in Slovencev«, obrniti s prošnjo na državni odbor ter navesti vzroke, iz katerih ne more sprejeti te dolžnosti. Ako prizna državni odbor navedene vzroke za utemeljene, odveže prosilca dolžnosti ter določi namesto njega drugega; ako pa državni odbor navedenih vzrokov ne spozna za utemeljene, obvesti prosilca po političnem oblastvu, da prošnji ne more ugoditi.

Prošnja, ki se predloži po navedenem roku, se nikakor ne upošteva.

Samo v tem izrednem in nepričakovanem primeru, da bi predsednik volilnega odbora, določen po državnem odboru, iz nepremagljivega vzroka ne mogel priti, ga nadomešča občinski predstojnik

ali njegov namestnik v občini, kjer se vrši glasovanje samo na enem kraju.

V občinah pa, kjer se vrši glasovanje na več krajih, določa v tem primeru namestnik predsednikom volilnih odborov občinski odbor najprej iz občinskih svetovalcev dotične občine, potem pa izmed sebe, ko tudi določa člana volilnega odbora, ter jim o tem izda listino proti potrdilu. Kjer ni občinskih odborov, imenuje take namestnike predsednikom volilnih odborov pristojno sodno oblastvo izmed volilcev dotičnega volišča.

Državni odbor mora vsakomur, ki ga je določil v volilni odbor, izdati proti potrdilu listino o imenovanju, podpisano po predsedniku ali članu državnega odbora, ki jih odredi sam. Osebam, ki stanujejo v prestolnici, se ta lista izroči neposredno, drugim osebam pa po pristojnih oblastvih, ki morajo vročilnico takoj vrniti državnemu odboru.

Člen 54.

Istotako mora najpozneje pet dni pred volitvami občinski odbor določiti enega svojega odbornika za člana volilnega odbora in enega za namestnika; kjer ni občinskih odborov, se postopa po členih 52. in 53.

Člen 55.

(Postopanje volilnega odbora.)

Na dan pred volitvami ob treh popoldne se morajo vsi člani volilnega odbora ali njih namestniki sestati v poslopju, kjer se bo vršilo glasovanje, in tu sprejeti proti potrdilu od občinskega urada potrebno število skrinjic in zabojčkov s kroglicami, abecedni volilni imenik, knjigo za vpisovanje glasovalcev, knjigo za pisanje zapisnika, kandidatne liste, občinski pečat in drugo, kar je potrebno. Skrinjice morajo pregledati, se prepričati, ali so v redu, zlasti ali so usta skrinjice, skozi katera gredo kroglice, odprta in nezamašena; nato jih morajo pritrčiti na posebno mizo, nasproti mizi, za katero bodo sedeli člani volilnega odbora; potem morajo skrinjice zakleniti z vsemi tremi ključi ter jih zapečatiti, tako da so tudi usta skrinjice popolnoma zaprta. En ključ vzame predsednik volilnega odbora, drugega občinski odbornik, tretjega pa predstavnik ali njegov namestnik dotične kandidatne liste.

Ako predstavnika ali njegovega namestnika ni, ker ni prišel ali pa ker ni označen, vzame predsednik volilnega odbora tudi tretji ključ. Na vsako skrinjico se mora zunaj prilepiti kandidatna lista.

Člen 56.

Ko volilni odbor vse to izvrši, izbere potrebno število zapisničarjev in drugih pomočnikov ter sploh pripravi vse, kar mu bo potrebno drugi dan za sprejemanje glasov, mora o vsem tem napraviti zapisnik o tem svojem prvem sestanku ter v njem posebno navesti število vsa-

ke skrinjice, kandidatno listo, ki pride nanjo, kakor tudi, da so vse skrinjice v pravilnem stanju in prazne. Ta zapisnik morajo podpisati vsi člani volilnega odbora; potem zapro okna, odidejo iz glasovalne sobe, jo zaklenejo in vrata zapečatijo. Ključ od vrat vzame predsednik volilnega odbora.

Naposled določi volilni odbor stražo, ki mora neprestano stražiti poslopje, kjer se bo glasovalo.

Kjer ni organiziranih občin, mora pristojno politično oblastvo pravočasno preskrbeti potrebne pečate.

Člen 57.

(Na dan volitev.)

Na dan volitev se mora volilni odbor ob sedmih zjutraj sestati v poslopju za volitve pred vrati glasovalne sobe, jo odpreti, iti vanjo, in ko se je prepričal, da so skrinjice in zabojčki s kroglicami kakor tudi vse drugo v redu, mora sestaviti zapisnik, v katerem se ugotovljeno stanje potrdi. Nato mora odpreti usta skrinjic in tudi to zabeležiti v zapisniku. Zapisnik morajo podpisati vsi člani volilnega odbora. Nato se začne sprejemanje glasov.

Člen 58.

Da se ob glasovanju vzdržuje red, za to skrbi predsednik volilnega odbora. Če je treba, sme zahtevati pomoč od občinskega ali državnega oblastva in to se mora odzvati njegovemu pozivu. Člani odbora, ki mislijo, da to ni potrebno, imajo pravico, da svoje mnenje zabeležijo v zapisniku.

Člen 59.

Ves čas glasovanja morata za glasovalno mizo sedeti vsaj dva člana volilnega odbora. Eden izmed njih mora biti vedno predsednik volilnega odbora ali občinski odbornik, ki je član volilnega odbora, ali njegov namestnik.

Člen 60.

Ako kdo izmed predstavnikov kandidatnih list odide z volišča, ne da bi pustil namestnika, se volitve nadaljujejo tudi brez njega; v zapisniku pa se mora to zabeležiti.

Člen 61.

Nihče ne sme stopiti na volišče z orožjem ali pa z orodjem, porabnim za boj, razen v primeru, določenem v členu 58. tega zakona, kadar predsednik volilnega odbora pozove oboroženo pomoč, da vzdržuje red na volišču.

Niti državni niti samoupravni službenici, ki nosijo po službenih predpisih orožje, ne smejo priti na volišče z orožjem, da izvrše svojo volilno pravico.

Člen 62.

V sobo, kjer se glasuje, je volilec spuščati po vrsti, po enega ali več, nikakor pa ne več nego po pet naenkrat.

Člen 63.

(Kako se glasuje?)

Vsak volilec, ko stopi v glasovalno

sobo, mora, preden glasuje, povedati glasno, da ga slišijo vsi člani volilnega odbora, ime, priimek in poklic, v mestih, kjer je več volišč, pa tudi svoje stanovanje. — Ako volilca nihče v volilnem odboru ne pozna, ga predsednik odbora, ko se je prepričal, da je volilec vpisan v volilni imenik, vpraša, ali je res oni, pod čigar imenom se je javil h glasovanju, ter ga opozori na zakonite posledice, če bi glasoval na tuje ime; če volilec potrdi, da je on tisti, pod čigar imenom se je javil h glasovanju, se mora o tem uizna nem volilcu sestaviti zapisnik, v katerega se zabeleži njegov osebni popis kakor tudi ulica in št. stanovanja. Predsednik ima pravico odrediti, da se tak neznan volilec tudi takoj fotografira. Ako tak neznan volilec na zahtevo odbora o svoji identiteti ne predloži dokazil, ki bi bila po presoji odbora zadostna, ga odbor ne sme pustiti h glasovanju. Ako se v volilnem odboru glede volilca pojavi dvom o njegovi identiteti, mora odbor odločiti z večino glasov, ali se tak volilec pripusti h glasovanju ali ne.

Predsednik ali eden izmed članov volilnega odbora mora vsakemu volilcu, preden ga pripusti h glasovanju, glasno povedati, katero ali čigavo kandidatno listo predstavljajo glasovalne skrinjice. Ako volilec ni več čitanju, mu mora na njegovo zahtevo predsednik ali član odbora prečitati vsa imena na kandidatnih listah. Ako se vse to ne zgodi, ima vsak član odbora pravico, da temu ugovarja in da, ko se glasovanje izvrši, zabeleži v zapisnik protest zoper nepravilno postopanje odbora. — Vsak predstavnik liste ali njegov namestnik ima pravico volilcu povedati, kateri stranki ali politični skupini pripada ta ali ona kandidatna lista ali skrinjica.

Predsednik dá volilcu, preden ta prične glasovati, eno kroglico; ko volilec prejme kroglico, jo dene v desno roko, zapre roko in gre s tako zaprto roko od skrinjice do skrinjice po vrsti, vtakne v vsako skrinjico roko, kroglico pa pri tem spusti v ono skrinjico, na kateri je prilepljena ona kandidatna lista, za katero hoče glasovati. Ko potegne roko iz poslednje skrinjice, jo mora vprichi vseh odpreti, tako da lahko vidi vsakdo, da nima več kroglice v njej in da je glasoval. Ves čas, dokler volilec glasuje, morajo predsednik in člani volilnega odbora paziti na to, da volilec ne dene kroglice v drugo roko in je ne odnese s seboj.

Oni volilec, ki zaradi tehtne hibe ne bi mogel glasovati tako, kakor je povedano v tem členu, ima pravico pred volilni odbor privedi pooblaščenca, da namesto njega odda glas. O tem mora sklepati volilni odbor ter sklep zabeležiti v zapisnik.

(Dalje prih.)

skem jugu in kakor se sliši, tudi na sever. Skladatelju pa, posebno kot našemu ožjemu rojaku iz Žalca, odkritosrečno čestitam.

Ciril Pregelj.

»Slovenski pravopis«, ki ga je sestavil dr. A. Breznik, je izdala Jugoslov. knjigarna v Ljubljani. Velja 10 K, z drag. doklado vred 12 K.

Zadnja poročila.

Minister dr. Krizman na dopustu.

Beograd, 24. sept. Minister za agrarno reformo dr. Krizman je odšel na dopust. Nadomestuje ga minister dr. Kukovec.

Novi rumunski poslanik v Beogradu.

Beograd, 24. sept. Semkaj je došel dr. Emami, novi rumunski poslanik na beograjskem dvoru. Dozdajni poslanik Rascano je odpotoval v Bukarešto.

Neresnične vesti o brzojavki Sforze.

Beograd, 24. sept. Vesti, da je dr. Trumbić prejel od italijanskega ministra za zun. zadeve grofa Sforza brzojavno povabilo na nova pogajanja v jadranskem vprašanju, so neresnične.

Novi davek na sladkor.

Beograd, 23. sept. Finančni odsek je sprejel predlog finančnega ministra o novem davku na sladkor. Država prevzame sladkor v monopol in ga prodaja kakor tobak. Potreba znaša letno 8000 vagonov, v državi se ga pridela 5000 vagonov. Država bo kupila sladkor od domačih tvornic po

7 din., ostanek v inozemstvu. V monopolni prodaji bo po 11 din. Nihče ne bo smel prodajati dražje. Sladkor bo vedno v zalogi, in prebivalstvo ga bo imelo ceneje kakor dozdaj, država bo pa imela 160 milijonov din. dobička.

Odprava devizne centrale. Prodajanje v inozemstvo za naš dinar in krono.

Beograd, 23. sept. V seji min. sveta je bil sprejet načrt uredbe, izdelane od fin. ministra, glede ureditve prometa z valutami in devizami. Odpravi se devizna centrala, njene funkcije prevzame glavni inšpektorat fin. ministrstva. Vsi naši produkti se bodo prodajali v inozemstvo za našo dinarsko-kronske novčanično. Tuji kupci bodo morali plačevati izključno v naši valuti. Dinarsko-kronske novčanične bodo morali kupovati pri nas. Uredba predvideva velike kazni za špekulante, ki uničujejo vrednost naš ga denarja.

Rektor dr. Cvijić v Karlovih Varih.

Beograd, 23. sept. Rektor dr. Cvijić, član plebiscitne komisije na Koroskem, je po prestani boleznici odpotoval v Karlove Vare na Češko na odpih.

TRGOVINA, OBRT IN NARODNO GOSPODARSTVO.

H M E L J.

Žatec, 22. 9. 1920. Včeraj zaradi stavke, danes zaradi židovskega praz-

nika brez kupčije — cene nesprem. čvrste—4000 — 4300 č. k. za 50 kg.

Nürnberg: čvrsto — 2500—3200 M za 50 kg.

Dva milijona dinarjev kredita je ministerstvo za prehrano in obnovo zemlje odobrilo vodnim zadrugam.

Potovalni učitelji za krojaško in čevljarstvo obrt. Pri uradu za pospeševanje obrti v Ljubljani ste razpisani dve mesti potovalnih učiteljev za krojaško in čevljarstvo obrt. Obrtniki, ki reflektirajo na ta mesta, morajo dokazati svojo strokovno usposobljenost, ter vložiti svoje prošnje do 10. okt. tl. pri Ministrstvu trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani. Natančnejša pojasnila daje Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani, Dunajska cesta 22.

Nadomestilo za usnjate gonilne jermene. V izloženem oknu Urada za pospeševanje obrti v Ljubljani, Dunajska cesta 22, razstavljeni so Fesslerjevi gonilni jermeni, ki se kot nadomestilo za usnjate gonilne jermene že leta uporabljajo v različnih velikih tovarnah v Nemčiji in so se prav prav dobro iznesli. Ker je razlika v cenah teh jermenov napram usnjatim jako velika, opozarjamo nanje občinstvo. Natančnejša pojasnila daje urad za pospeševanje obrti v Ljubljani.

Mariborska eskomptna banka zviša delniško glavnicu od 6 na 30 milijonov kron.

Tovarno gumbov snujejo v Slov. Bistrici Izdelovalji bodo gumbje iz roga, lesa, kosti in pločevine.

Žetev na Francoskem je izpadla proti pričakovanju slabo. Cenijo jo komaj na 50 milijonov stotov, tako da bo morala Francija krog 40 mil. stotov žita uvoziti.

Izvoz surovega sadja. Vsem interesentom, ki se pečajo z izvozom sadja, se javlja, da so se dosegle z ozirom na valuto in carino važne olajšave in ugodnosti, tako da se izvoz lahko vrši brez posebnih ovir. Izvoz sadja je prost Carina za 100 kg surovega sadja znaša 8 K. Za sadje je odpravljena zahteva kupnine v zdravi valuti. Ker se torej sadje lahko proda za vsako valuto, odpade pri carinjenju »uverjenje«, ki je delalo največje težave. Izkazati se je treba samo z dotično fakturo ali prepisom fakture. Vsi carinski uradi so dobili strog nalog, da morajo zacarinjenje surovega sadja hitro izvršiti, da gre blago lahko brez ovire svojo pot. Tudi obratno ravnateljstvo južne železnice je obljubilo, da bo po možnosti dostavljalo potrebne vagonne v prvi vrsti za surovo sadje. Posredovalo bo v tej zadevi tudi pri avstrijskih in nemških železnicah, da bodo tudi te dajale na razpolago prazne vozove za sadje. Interesenti se še posebej opozarjajo, da pravočasno naročajo potrebne vozove na nakladalnih postajah z natančno navedbo, kam je sadje namenjeno. Glavnemu rav-

nateljstvu južne železnice je treba tudi sporočiti, kedar se nakladanje v večji meri začne. Sadije se prevažajo kot brzovozno blago in velja za to blago, nasuto brez embalaže v vagone, poseben znižan tarif, ki je veliko nižji nego tarif, ki velja za navadno brzovozno blago.

Uspeh nakupovanja plemenske govede za Črnogoro v Sloveniji. Nakupovanje plemenske govede za Črnogoro se je gladko in lahko izvršilo. Nakupilo se je: 45 bikov, 290 junic in 53 krav, skupaj torej 393 glav. Kupovala se je enobarvna živina in sicer junice nad enim letom, mlade krave do petega leta in biki od enega do dveh let. Nakup se je izvršil meseca avgusta in septembra in sicer na nalašč v ta namen sklicanih plemenskih sejnih v krajih, kjer imamo dobro in za plemo sposobno živino. Vsak plemenski sejin je bil združen s posredovanjem živinorejskega nadzornika, ki je opozarjal in bodril živinorejce na enotno in smotreno delo v prihodnosti. Nakladalo se je na sledečih postajah: Ribnica, Dobropolje in Stična na Dolenjskem, Št. Jur ob juž. žel., Laško in Rečica na Paki na Sp. Stajerskem in Sinčava na Koroškem.

Borza.

Zagreb, 23. sept. Devize: Berlin 196-50 -200, Bukarešta 230-0, Italija 520-525, London 400-425, Newyork 117-118, Pariz 782-785, Praga 162-170, Švica 1700, Dunaj 39-25-39-50. Valute: ameriški dolarji 112-114-25, avstrijske krone 40-41, carinski rublji 122-127, napoleonori 413-416, nemške marke 198-200, romunski lei 224-228, italijanske lire 502-505, turške lire v lila 520-525, London 400-425. Newyork zlatu 0-480, čehoslovaške krone 170-180.

Beograd: Francoski franki 197-198, dolarji 28-28-50, lire 125, marke 47-50-48, lei 56-50-57, lev 40-42, avstrijske krone 10-30-10-50, napoleonori 105-106.

Curih: Berlin 10-30, Newyork 620, London 21-68, Pariz 42-20, Milan 26-65, Praga 8-35, Beograd 22-50 Zagreb 5-15, Budimpešta 2-20, Dunaj 2-85, avstrijske žigosane krone 2-30. Dunaj: Zagreb 246-266, Budimpešta 96-106, Praga 405-431, Varšava 100-116, čehoslovaške krone 404-430, dinarji 99-1040.

Praga: Dinarji 245, nemške marke 121-25, švicarski franki 1204-50, lire 326, francoski franki 476, dolarji 72, avstrijske krone 22-75, poljske marke 25

RAZNE VESTI.

Obsojeni morilci grofa Tisze. Dne 15. tm. je vojno sodišče razglasilo sodbo v procesu proti morilecem grofa Tisze. Dva (Štefan Dobo in Tigor Stankovski) sta obsojena v smrt na vešalih, Aleksander Hüttner v 15-letno ječo in Evgen Vago na 3 mesece zapor. Obešen bo prvi Stankovski, potem Dobo.

Na 99 let ječe obsojen. Ivan Mosher iz Avstrije, ki je služil v ameriški armadi, je došel te dni z nekim transportom v Newyork, da nastopi svojo na 99 let določeno kazen v jetnišnici v Kansasu. Mosher je bil pridelen ameriški posadki v Koblenca. Disciplinarnost je bila zanj nepoznana stvar in tako si je nakopal mnogo prestopkov in pregreškov, nakar so ga zaprli. Med drugim je ustrelil seržanta Carterja, ki ga je vabil, naj se vrne k svojemu krdelu. Mož je nato pobegnil, pozneje pa se vrnil zopet v Nemčijo in prišel v roke vojaške oblasti v Koblenca, ki mu je prisodila za umor seržanta 99 let ječe. Mož je velikan, visok 6 čevljev in 2 palca ter orjaške postave, pa vendar ne bo sedel 99 let. V Ameriko so ga peljali v gosto zamrežen jetniški celici na ladiji in razven tega je imel pritrjeno na nogo 40 funtov težko železno kroglo. Čez dve uri pa se je že iznebil te kroglice ter jo vrget v morje. Na to so mu nateknili na roke nemške verige, katere je pa prav kmalu raztrgal ter jih s poklonom izročil svojim stražnikom. Od tedaj dalje so ga stražili noč in dan močno oboroženi vojaki.

Slovenskega fanta zabodel je v Dornbergu na Goriškem italijanski vojak. Brata Ivan in Josip Kavčič sta šla ponoči v vinograd gledat, če kdo krade grozdje. Našla sta tam dva italijanska vojaka, ki sta kradla. Hotela sta ju prepoditi, a vojaka sta ju napadla z bajoneti. Ivan je ranjen lahko, Josip pa v prsi težko. O ta tisočletna laška kultura!

Lisnica uredništva.

Šmartno: Moje mnenje je, da s prerekanjem po časopisih ne bomo stvarno nič dosegli, ampak le z odločnim, vztrajnim in smotrenim delom med ljudstvom. Širjenje našega naprednega časopisja je prva in glavna naloga! Zdravo!

Štev. 8953/19.

1269

Razglas.

Mestna občina celjska razpisuje oddajo popravila kapucinskega mostu po načrtih mestnega stavbenega urada z vabilom, da ponudniki svoje ponudbe najkasneje tekom 5 dni do 28. t. m. vložijo pri podpisnem uradu.

Proračun je pri mestnem uradu na vpogled. Les dobavi mestna občina iz svojih gozdov. Izmenjava pilotov se izvrši z neobtesanimi okroglimi debli.

Mestni magistrat celjski,
dne 22. septembra 1920.

Vladni komisar: Dr. Žužek, s. r.

Kuharica. Že priletna, jako spretna v gospodinjstvu, išče službe, najraje v župnišču ali pri samostojnem priletnem gospodu. Naslov v upravnistvu 'Nove D.'

Prodasta se 1272
dva soda po 350 litrov
pri sodarju **Zavodna** poleg **klavnice**.

Mošt se prodaja. Kje, pove upravništvo Nove Dobe. 1256 2-2

Sprejmeta se 2 drvarja.
Vila »Krišper«, Zavodna.

Leçons anglaises, françaises,
allemandes et toutes sortes
des traductions.

Kralj Petrova cesta 31
1er étage. 1279

Malo posestvo

10 min. od cerkve v Dramljah pri
Celju **se prodaja**. Št. lji št. 37.

2 decimalni tehtnici
(200 kg in 50 kg), 1 kotel za kuhanje
sadija, 1 preproga, peči, vsi drugi lončarski izdelki in druge različne stvari
se po nizki ceni prodajo. Naslov:

Altziebler,

1268 Kapucinska ulica štev. 1. 2-1

Pozor!

Proti griži

je najboljšo sredstvo **črno pristno dalmatinsko vino**, katero se dobi **samo** pri dalmatinski zalogi
IVAN MATKOVIČ
CELJE, Glavni trg štev. 8.

Trgovina z južnim in domačim
sadjem, z kanditi in slaščicami
R. DEBENJAK
Celje, Kralja Petra cesta 15.

Skoro nov 1270
mlin za kosti
„Heureka“
prodaja M. Petriček v Žalcu.

Gostilna in trgovina,

okoli 10 oralov zemlje, mrtvi in živi
fundus je **na prodaj**. Posredovalnica
»RODNA GRUDA« Karol Breznik,
Celje, Dolgopolje 3. 1283 2-1

Hiša

z pol oralu zemlje, sadnim vrtom **se prodaja**.
Marija Jeretina,
Braslovče št. 27.
1273 1

Med univ.

dr. Boleslav Barth

v Celju, **Milistan.**
Ordinira vsak dan **11-12** in od **3-4**
za ženske, spolne in splošne bolezni
Zdravljenje z neosalvarsanom in z
gonovaccino. 167 10-5

Sadjevec

liter K 3'80 od 56 litrov
naprej, kakor tudi najboljša raznovrstna
dalmatinska vina
se dobe v vinski trgovini
Brata MOLAN, Celje.

Jabolčnih krehljev

(posušenih jabolč) kupim večjo množino.
Ponudbe z navedbo količine ter cene
franko vagon in nakladalne postaje na
poštni predal 54, CELJE.

Prazne steklenice

7/10 za šampanjec 1277 5-1
7/10 za konjak
7/10 za buteljke za vino
kupi vsako množino
Alojz Fabian
CELJE,
Cankarjeva ul. 4.

Lepo

posestvo

z gostilno, trgovino in trafiko, ležeče
ob glavni cesti, pol ure od Celja **se**
prodaja. Kje, pove upravništvo. 1278

Lesotržci pozor!

Trgovci iz Srbije kupi večjo množino tesanega lesa, lat in desk, paralelno ter konično žaganih. Ponudbe z navedbo količine, dimenzij ter cen, glede desk za konično ter paralelno žaganih posebej in nakladna postaja naj se pošlje na **poštni predal 54 Celje.**
1264 1

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da imam v zalogi vse v vojaško opremo spadajoče predmete. — Izdeljujejo se vse vrste vojaške in istovrstne čepice ter vsa v mojo stroko spadajoča dela solidno in po zmernih cenah.

M. Fröhlich,
krznarija in izdelovanje čepic
Celje, Kralja Petra cesta.

Viničar

ali **majer** z rodbino se sprejme v
vilo »Krišper«, Zavodna, Celje. 1255 2-2

IVAN MASTNAK

1274 **krojaški mojster in trgovec.** 3-1

Kralja Petra cesta 15 **CELJE** Kralja Petra cesta 15

Izdelovanje oblek po novem kroju.

Prodaja vsakovrstnih izvrstno izdelanih oblek za gospode in dečke, krojaških potrebščin in sukna.

Riž, kavo, surovo in žgano, olje, bučno in 1^a olivno, sveče, ameriško mlo »Arrow«, vžigalice, kakor tudi drugo špecerijsko blago nudi po najnižjih cenah

Zraven gostilne „Branihor“ **Janko Božič, Celje.** Zraven gostilne „Branihor“

Vedno v zalogi koruza, oves, otrobi pšenični in koruzni, kakor tudi drugi mlevski izdelki.
1275 2-1

Učenec

se sprejme.
Anton Bučar,
trgovec, Brežice.
1254 3-2

Josip Rojc, mehanik

v Celju, Prešernova ulica št. 16.
V zalogi so najboljše nova in stara kolesa, fina francoska in angleška pneumatika. Vsekovrstna popravila se izvršijo točno.
770 25-16

KINO GABERJE.

Sobota 25. septembra
nedelja 26. septembra
ponedeljek 27. septembra
in torek 28. septembra

Galejnik

II. del. 1259

Kakor je prvi del **Galejnika** splošno ugajal, toliko bolj bo privlačen drugi del, v katerem se dejanje razplete kar najširše in do vrhunca napetosti. Collin premaga giljotino, se povzpne do dostojanstva kardinala na francoskem dvoru!! itd., itd.

Preskrbite si pravočasno vstopnice!

V gostilni Pri grozdu

na Dečkovem trgu v Celju
se točijo najboljše in najcenejše
pristna vina ter vedno sveže pivo.
Hrana priznana prvovrstna; abonenti imajo znatno znižane cene.
Za obilni obisk se priporoča
gnac Šuligoj.

Ročke

od ameriškega petroleja
z zaboji vred
kupi
vsako množino
1275 **tvrdka** 31

Anton Močnik

Glavni Celje Glavni
trg 8 trg 8

**Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik,
Zadar, Zagreb, Trst, Wien.**

Poslovne zveze z vsemi večji-
mi kraji v tu- in tujemstvu.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po štiri od sto (4%)

Trgovina z lesom in drvmi
na drobno in debelo.
Kupuje jamski in ostali les
po najvišjih dnevnih cenah.

Dopise na centralo v Mariboru.
Telefon števil. 80. Brzopis: Refinerija.